

Nijega

Perceel Oudega, sectie F, nummer 2644

QuickScan

JM ecologie, 2020

QuickScan Nijega, perceel Oudega, sectie F, nummer 2644

Ecologische beoordeling in het kader van de Wet Natuurbescherming

Rapportnummer

R20.018

Status

1.0 (definitief)

Datum

28-01-2020

Oprachtgever

C. Wijbenga Transport
Kommisjeweï 47
9217 RM, Nijega

Auteur

Willem Oevering

Controle

John Melis

Voorpagina

Perceel Oudega, sectie F, nummer 2644

Te citeren als

Oevering, W, 2020. QuickScan Nijega, perceel Oudega, sectie F, nummer 2644; Ecologische beoordeling in het kader van de Wet Natuurbescherming. JME-rapport R20.018 JM ecologie, Gorredijk.

JM ecologie

Wetterwille 9
8401 GB Gorredijk

Inhoud

1	Inleiding.....	2
1.1	Aanleiding.....	2
1.2	Globale ligging.....	2
1.3	Structuur natuurwetgeving in Nederland.....	3
1.4	Scope van de QuickScan.....	4
1.5	Werkwijze.....	4
2	Beschrijving locatie en ingreep.....	6
2.1	Locatie.....	6
2.2	Ingreep.....	8
3	Resultaten veldbezoek en bureaustudie	10
3.1	Vogels.....	10
3.2	Vleermuizen.....	11
3.3	Overige zoogdieren.....	12
3.4	Reptielen.....	12
3.5	Amfibieën.....	12
3.6	Vissen.....	12
3.7	Overige fauna.....	12
3.8	Vaatplanten.....	12
4	Effecten en gevolgen.....	13
4.1	Overzicht beschermde soorten.....	13
4.2	Effecten op de in het plangebied (mogelijk) aanwezige flora en fauna	14
5	Mitigerende maatregelen	15
5.1	Algemene broedvogels; mitigatie.....	15
5.2	Vleermuizen; mitigatie.....	16
5.3	Grote modderkruiper; mitigatie.....	16
6	Conclusie.....	17
	Geraadpleegde bronnen.....	18

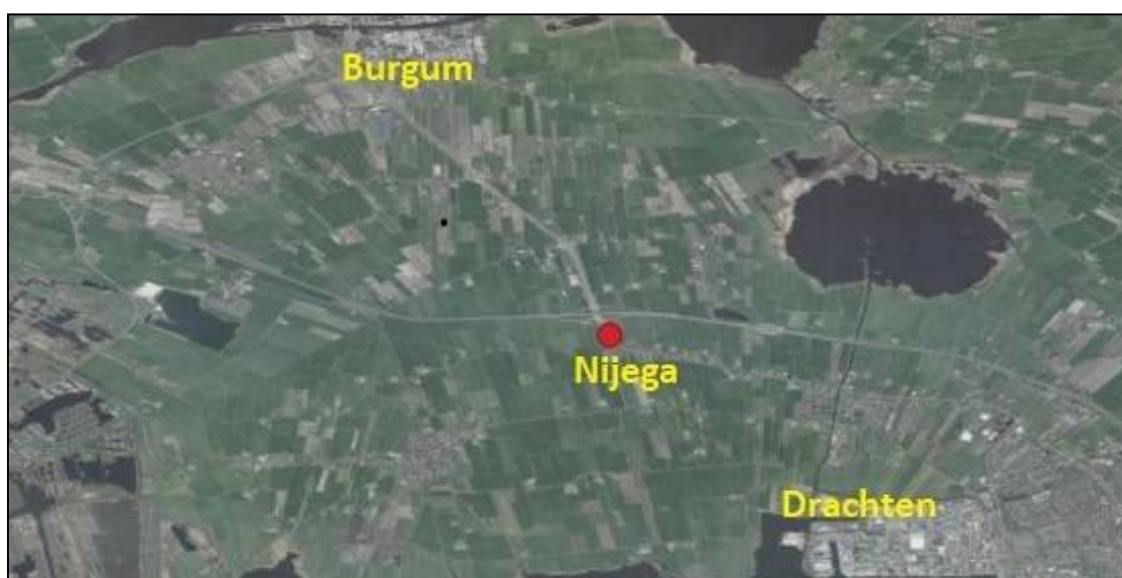
1 Inleiding

1.1 Aanleiding

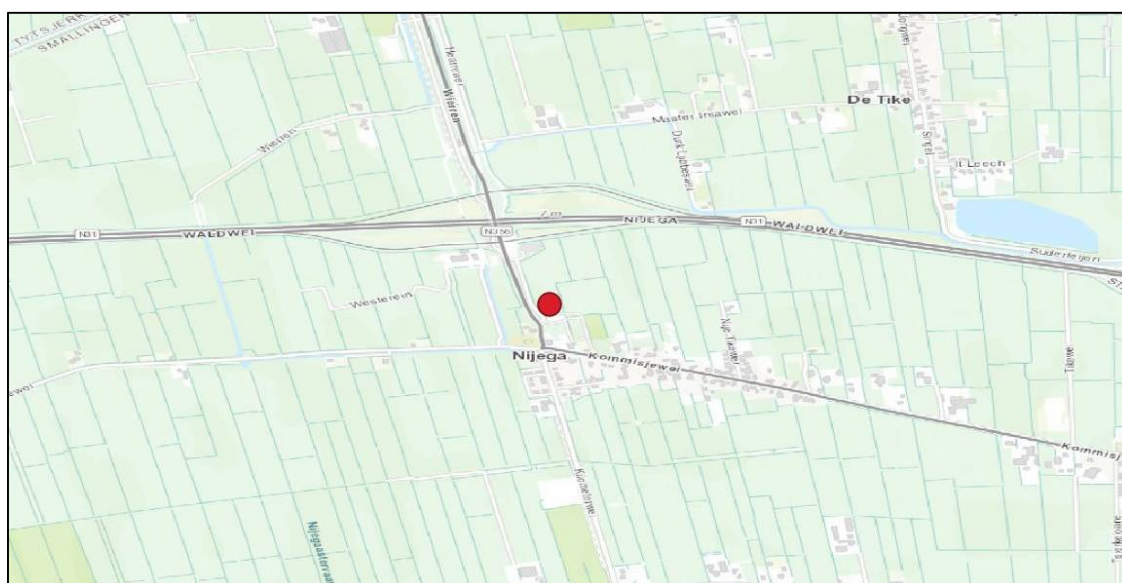
C. Wijbenga Transport, hierna te noemen "opdrachtgever", heeft ecologisch adviesbureau JM ecologie gevraagd een QuickScan uit te voeren op het perceel Oudega, sectie F, nummer 2644, te Nijega, in de gemeente Smallingerland, Provincie Fryslân.

De opdrachtgever is voornemens om een bestemmingswijziging te verkrijgen; van buitengebied naar bedrijven. Na deze bestemmingswijziging is de opdrachtgever voornemens om een bedrijfswoning met loods te plaatsen op het perceel.

1.2 Globale ligging

afbeelding 1.1. Overzicht locatie (rode cirkel). (Bron: ESRI)

afbeelding 1.2. Overzicht locatie (rode cirkel). (Bron: ESRI)

1.3 Structuur natuurwetgeving in Nederland

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, de bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden.

Naast bescherming vanuit de Wet natuurbescherming, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Dit betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen) en niet via de natuurwetgeving.

Decentralisatie

Het bevoegd gezag is gedecentraliseerd naar de provincies. Het Rijk behoudt echter het bevoegd gezag en de verantwoordelijkheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen voor handelingen en projecten in gebruik, beheer of aanleg door het rijk, zoals bijvoorbeeld hoofdwegen, spoorwegen, hoofdvaarwegen, waterkeringen, militaire terreinen, gastransportnet, hoogspanningsleidingen, delfstoffen, kustlijn, bepaalde visserij en bijvoorbeeld activiteiten Koninklijk Huis.

Soortbescherming

In de Wet natuurbescherming is soortbescherming opgedeeld in categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het gaat om de volgende categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving.

Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat alle provincies en het Rijk de voorheen geldende "Lijst met jaarrond beschermde nesten 2012" aanhouden en blijven hanteren in de Wet natuurbescherming. Bij voorliggende toetsing is ervan uitgegaan dat de lijst gehanteerd blijft en dat de nesten een jaarrond beschermde status houden. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1t/m4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal aangewezen vogelsoorten, indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Daarbij dient opgemerkt te worden dat een aantal vogelsoorten ook vallen onder artikel 3.5 en daarom niet verstoord mogen worden.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wet natuurbescherming. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren en opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Indien bij het project-voornemen een of enkele gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaats vindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie.

1.4 Scope van de QuickScan

Deze QuickScan is opgesteld om de ecologische waarden van het plangebied te bepalen, en de, ten gevolge van de geplande bestemmingswijziging, eventuele strijdigheden met de Wet natuurbescherming (Wnb) in kaart te brengen, waaruit een advies zal volgen over hoe te handelen volgens deze wet.

In tegenstelling tot een Natuurtoets wordt bij een QuickScan niet ingegaan op raakvlakken met de gebiedsbescherming (Natura 2000, Natuur netwerk Nederland/Ecologische Hoofdstructuur en Weidevogelleefgebied/Ganzenfoerageergebied) en is de bureaustudie beperkt.

Een initiatiefnemer is, vanuit de natuurwetgeving, bij ruimtelijke ingrepen (maar ook maatregelen en activiteiten) verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het plangebied, zodat hiermee rekening kan worden gehouden. De consequenties van de beoogde ruimtelijke ingreep zijn getoetst aan de bepalingen van de soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming (Wnb).

De natuur is onvoorspelbaar. Het veldbezoek beschrijft een momentopname. Indien de periode tussen veldbezoek en de invoer van de geplande verandering in het bestemmingsbesluit meerdere jaren wordt, dient overwogen te worden een herhaald veldbezoek te laten uitvoeren, hetgeen mogelijk tot gevolg heeft dat de QuickScan wordt herzien.

1.5 Werkwijze

Bureaustudie

Voorafgaand aan het veldbezoek wordt de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten onderzocht door het raadplegen van online- en fysieke atlanten en databases, zoals bijvoorbeeld de NDFF. Het doel van de bureaustudie is het inschatten van de ligging van het projectgebied, de aanwezige habitattypes en de bekende beschermde soorten, alsmede het verkrijgen van inzicht in de kans dat beschermde soorten in een projectgebied aanwezig kunnen zijn.

Veldbezoek

Het veldbezoek is afgelegd door ecoloog Willem Oevering van JM ecologie op 23-1-2020. Het bezoek is uitgevoerd van 11:00 tot 11:30 uur, bij 4°C en 1Bft, op een bewolkte dag. Het doel van het veldbezoek is het inschatten van de aanwezige habitattypes en het verkrijgen van inzicht in het plangebied.

Maatregel(en) en effecten

De derde stap is de beschrijving van de geplande maatregel en de omstandigheden (planning, methode) waarin deze uitgevoerd gaat worden. Tezamen met het veldbezoek en de bureaustudie kunnen hieruit eventuele strijdigheden van de plannen met de betreffende natuurwetgeving opgespoord worden, en kunnen eventuele kennishiaten benoemd worden. Hieraan worden conclusies verbonden en hieruit zal duidelijkheid ontstaan over de eventuele noodzaak tot het nemen van vervolgstappen, met als doel de wijziging conform de huidige Wet natuurbescherming te laten plaatvinden.

2 Beschrijving locatie en ingreep

2.1 Locatie

Nijega is een klein dorp met bijna 500 inwoners. Het dorp bestaat uit één hoofdstraat waar bijna alle bebouwing aan ligt. Het dorp is omringd door het typische coulisselandschap, typerend voor dit deel van de Friese Wouden. Het perceel zelf ligt aan de noordzijde van het dorp, op ongeveer 200 meter van de Wäldwei (N31). Aan de westkant loopt de Kommisjeweï, de aansluiting tussen de Wäldwei en het dorp, en ten zuiden ligt een dorpsparkje met een vijver en een trapveldje. Ten noorden en ten oosten van het perceel liggen agrarische percelen welke momenteel bestaan uit productiegrasland en schapenweide.

Het perceel zelf bestaat uit productiegrasland met watergangen ten oosten, zuiden en westen. Er staan enkele (jonge) elzen aan de waterkanten. In de zuidwest hoek van het perceel ligt een grond dam, welke toegang geeft tot het perceel.

afbeelding 2.1. Overzicht locatie (rood kader). (Bron: ESRI)

afbeelding 2.2. Het perceel met op de achtergrond de Wäldwei.

afbeelding 2.3. De Kommisjeweï die het dorp inloopt.

afbeelding 2.4. Eén van de elzen rondom het plangebied, dit was de enige boom met een holte.

afbeelding 2.5. Kopse kant van watergang met begroeiing, op de achtergrond het park en het voetbalveldje.

afbeelding 2.6. Schelpenpad aan de rand van het park ten zuiden van het perceel.

afbeelding 2.7. De Kommisjeweï met aan de overkant van de weg elzensingels.

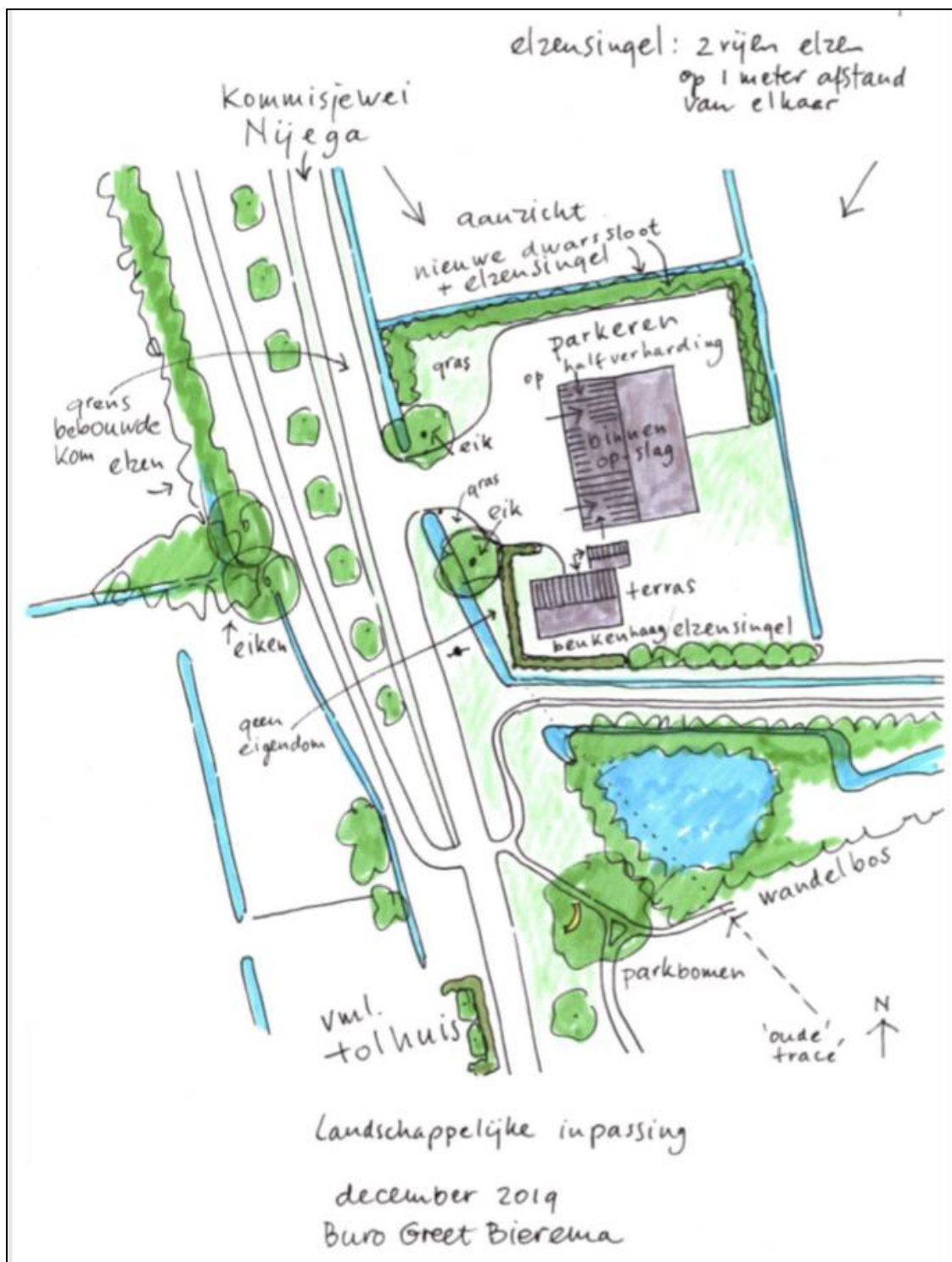
afbeelding 2.8. Watergang aan de westzijde van het plangebied.

afbeelding 2.9. Watergang met begroeiing.

2.2 Ingreep

De QuickScan is geschreven ten behoeve van een bestemmingswijziging; van buitengebied naar bedrijven. Mocht er een bestemmingswijziging komen dan zal er een bedrijfswoning met loods geplaatst worden op het perceel. Er zal een nieuwe gronddam geplaatst worden in de watergang ten westen van het perceel. De bestaande gronddam wordt niet aangetast. Aan de noordzijde van het perceel wordt een nieuwe watergang gegraven. Mogelijk worden de elzen die aan de watergangen staan gekapt. Tijdens de bouw zal er mogelijk gewerkt worden met toegevoegd licht. Tijdens de bouw, en na het in bedrijf nemen van de nieuwbouw, zal er meer bedrijvigheid op het terrein zijn. Op de volgende pagina is de nieuwe situatie in een tekening weergegeven.

afbeelding 2.10. Concept overzichtstekening van de nieuwe situatie na de bouw van de woning en het bedrijfspand, de oude grond dam is hier verwijderd, deze blijft echter bestaan (bron: Buro Greet Bierema).

3 Resultaten veldbezoek en bureaustudie

Waargenomen soorten en verwachte soorten (op basis van de aanwezige habitat en de bekende verspreiding) worden samengenomen en hun gebruik van het plangebied wordt beschreven. Hierbij ligt de nadruk op beschermde soorten, maar er zullen ook algemene en lichter beschermde soorten betrokken worden indien waargenomen of van belang voor de ingreep.

3.1 Vogels

Alle broedgevallen van vogels zijn beschermd. Van 16 vogelsoorten zijn ook de nesten, vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd. Dit zijn soorten die vallen in de categorie 1 t/m 4 van de aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten (2012). Deze soorten zijn: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespindief en zwarte wouw. Deze worden apart behandeld onder 3.1.1: "Jaarrond beschermd".

Daarnaast zijn van 34 vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd als hier een zwaarwegende ecologische reden voor is. Dit zijn soorten die vallen in de categorie 5 van de aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten (2012). Deze soorten zijn: blauwe reiger, boerenzwaluw, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, brilduiker, draaihals, eidereend, ekster, gekraagde roodstaart, glanskop, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht, hop, huiszwaluw, ijsvogel, kleine bonte specht, kleine vliegenvanger, koolmees, kortsnavelboomkruiper, oeverzwaluw, pimpelmees, raaf, ruigpootuil, spreeuw, tapuit, torenvalk, zeearend, zwarte kraai, zwarte mees, zwarte roodstaart en zwarte specht. Deze soorten worden apart behandeld onder 3.1.2 "Mogelijk jaarrond beschermd".

Jaarrond beschermd

In de omgeving van het plangebied kunnen diverse soorten jaarrond beschermde vogels voorkomen. Tijdens het veldbezoek zijn de aanwezige bomen in een straal van 75 meter rondom het plangebied, de zogeheten verstoringszone, gecontroleerd op de aanwezigheid van nesten van jaarrond beschermde broedvogels zoals buizerd, roek en ransuil. Er zijn echter geen nesten of verblijfplaatsen van jaarrond beschermde broedvogels aangetroffen in, of binnen de verstoringszone van het plangebied. Er zijn tevens geen gebouwen aanwezig in de verstoringszone van het plangebied met geschikte daken voor nesten van huismus of gierzwaluw. De aanwezigheid van jaarrond beschermde broedvogels binnen de verstoringszone van het plangebied kan daarmee uitgesloten worden.

Algemene broedvogels

Binnen het plangebied kunnen algemene soorten vogels, als meerkoet, merel, Kievit en winterkoning, tot broeden komen tijdens het broedseizoen in de aanwezige bomen, watergangen, grasland en oevervegetatie.

3.2 Vleermuizen

Alle vleermuizen zijn zwaar beschermd (alle in Nederland voorkomende soorten staan vermeld in de Habitatrictlijn). Vleermuizen kunnen een plangebied gebruiken als verblijfplaats, vaste vliegrouete en/of foerageergebied.

Verblijfplaatsen kunnen uitgesplitst worden in vier categorieën, te weten kraam-, zomer-, paar- en winterverblijven. Vleermuizen maken op verschillende manieren en in verschillende seizoenen gebruik van deze verblijfplaatsen. De eisen die vleermuizen stellen aan hun verblijfplaatsen zijn afhankelijk van de vleermuissoort en het gebruik van de verblijfplaats. Kraamverblijven worden in het voorjaar en de vroege zomer gebruikt door grote groepen drachtige vrouwtjes om hun jongen te baren en groot te brengen. Tegelijkertijd bevinden kleinere groepen mannetjes zich in de zomerverblijfplaatsen. Later in de zomer en in het najaar verplaatsen de mannetjes zich naar de paarverblijven, waaromheen ze een territorium bezetten en verdedigen tegen andere mannetjes. Binnen het territorium proberen de mannetjes langskomende vrouwtjes te lokken naar de paarverblijven, waar vervolgens de paring plaatsvindt. Het paarseizoen eindigt in de herfst, waarna de vleermuizen de winterverblijven opzoeken om te overwinteren. Sommige soorten migreren hiervoor over behoorlijke afstanden.

Vleermuizen gebruiken vliegroutes voor dagelijkse verplaatsingen tussen verblijfplaats en foerageergebieden en in het geval van migrerende soorten, voor de jaarlijkse trek van en naar de winterverblijven. Meestal maken vleermuizen langdurig gebruik van vaste routes die ze onthouden. Daarbij worden lijnvormige elementen zoals bomenrijen, dijken en watergangen gebruikt als vliegrouteondersteuning. Het onderbreken of verwijderen van deze elementen bij een (potentiële) vliegroute kan een negatief effect hebben op de mogelijkheid van vleermuizen om hun doel te bereiken.

Ten slotte kunnen vleermuizen een plangebied gebruiken als foerageergebied. De vleermuizen komen via vaste routes naar het foerageergebied om daar in de buurt van bomen en water te jagen op vliegende insecten. Net zoals vaste vliegroutes die veelvuldig gebruikt worden, maken vleermuizen ook gebruik van vaste foerageergebieden. Het ongeschikt maken van een foerageergebied door bijvoorbeeld het kappen of verlichten van bomen of het dempen van waterpartijen, kan tot gevolg hebben dat vleermuizen geen toegang meer hebben tot voldoende voedsel.

Verblijven

De bomen in het plangebied bevatten geen geschikte holtes voor vleermuisverblijfplaatsen en er is geen bebouwing aanwezig in het plangebied. Vleermuisverblijfplaatsen in het plangebied zijn daarom uitgesloten. Het is wel mogelijk dat er vleermuisverblijfplaatsen in de huizen of bomen in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn.

Vliegroutes

Vliegrouteondersteuning bestaat uit lijnvormige elementen. Aangezien er zich geen lijnvormige elementen in het plangebied bevinden is er geen essentiële vliegrouteondersteuning te verwachten in het plangebied. Wel is het mogelijk dat de bomensingels in de directe omgeving van het plangebied gebruikt wordt voor vliegrouteondersteuning.

Foerageergebied

Het plangebied wordt mogelijk gebruikt als foerageergebied door verschillende vleermuissoorten. Aangezien er in de directe omgeving van het plangebied voldoende en minstens even geschikt foerageergebied aanwezig is zijn significant negatieve effecten voor vleermuizen uit te sluiten.

3.3 Overige zoogdieren

Er zijn geen beschermde overige zoogdieren bekend uit de omgeving van het plangebied. Wel kunnen er vrijgestelde zoogdieren als steenmarter, kleine marterachtigen, mol, ree, egel en vos voorkomen in het plangebied. Dezen maken mogelijk gebruik van het terrein als foerageer- of leefgebied. Voor deze dieren geldt de zorgplicht.

3.4 Reptielen

In de NDFF zijn geen waarnemingen van reptielen in de omgeving waargenomen. Daarnaast is het plangebied door zijn ligging in een dorp en de aanwezige habitat (grasland) ongeschikt voor reptielen. Ook de omgeving van het plangebied is ongeschikt voor reptielen.

3.5 Amfibieën

Er zijn geen beschermde amfibieënsoorten aangetroffen in het plangebied. Wel is het mogelijk dat de watergangen gebruikt worden als voortplantingsplaats door algemene amfibieënsoorten als kleine watersalamander, bruine kikker, meerkikker, bastaardkikker en gewone pad. Voor deze soorten geldt de zorgplicht.

3.6 Vissen

Ten noorden en ten zuiden van het plangebied is de beschermde grote modderkruiper bekend. De sloten in het plangebied zijn potentieel ook geschikt als leefgebied voor de grote modderkruiper. De aanwezigheid van de grote modderkruiper is daarom niet uit te sluiten. Op basis van de aanwezige habitat en de bekende verspreidingsgegevens zijn andere beschermde vissoorten wel uit te sluiten.

3.7 Overige fauna

Op basis van recente waarnemingen, de bekende huidige verspreiding en de aanwezige habitats binnen het plangebied kunnen overige beschermde soorten fauna als dagvlinders, libellen, sprinkhanen en weekdieren worden uitgesloten binnen het plangebied.

3.8 Vaatplanten

Beschermde Nederlandse vaatplanten stellen specifieke eisen aan hun groeiplaats, of komen slechts beperkt voor in Nederland. De meeste soorten groeien op voedselarme bodems en zijn niet te verwachten op stikstofrijke of bemeste bodems zoals landbouwgronden en de meeste wegbermen. Andere beschermde soorten groeien slechts in een specifieke biogeografische regio in Nederland, zoals in het rivierengebied of in het heuvelland van Zuid Limburg.

Gezien de aanwezige habitats binnen het plangebied in combinatie met de bekende huidige verspreiding van beschermde plantensoorten, kan uitgesloten worden dat deze soorten aanwezig zijn binnen het plangebied.

4 Effecten en gevolgen

4.1 Overzicht beschermde soorten

In dit hoofdstuk wordt de geplande ingreep getoetst aan de aanwezige of verwachte beschermde soorten (zie hoofdstuk 3) binnen het plangebied, en de te verwachten risico's voor deze soorten, bij uitvoer van de geplande werkzaamheden. In de Wet natuurbescherming zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, holen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die de vaste verblijfplaatsen in stand houdt.

Voor soorten die niet genoemd worden vanuit de Vogelrichtlijn (VR), Habitatrichtlijn (HR) of Wnb artikel 3.10 geldt de algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Zelfs bij negatieve effecten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Ditzelfde geldt voor soorten van Wnb artikel 3.10, waarvoor een Provinciale vrijstelling is uitgegeven. Voor deze soorten geldt wel de zorgplicht, maar ze worden hieronder, ondanks eventueel voorkomen en eventueel te verwachten negatieve effecten, niet meegenomen.

Soortgroep	Soort(en)	Bescherming	Aanwezig
Algemene broedvogels	Diverse soorten	VR	Mogelijk
Vleermuizen	Diverse soorten	HR	Mogelijk
Vissen	Grote modderkruiper	HR	Mogelijk

Tabel 5.1. Soort(groep)en van de Wet natuurbescherming waarvoor het effect van de maatregel bepaald moet worden.

4.2 Effecten op de in het plangebied (mogelijk) aanwezige flora en fauna

Vogels – algemene broedvogels

In het broedseizoen (indicatief half maart t/m half juli) is het mogelijk dat er algemene broedvogels als meerkoet en winterkoning tot nestelen komen in het plangebied. Eventuele bebouwing zal niet persé een negatief effect hebben op het wel of niet broeden van vogels. Wel is het mogelijk dat bepaalde soorten elders gaan broeden en andere soorten zich vestigen in het plangebied. Mogelijk dat er, door NatuurInclusief te bouwen en de aanleg van een eventuele tuin, meer broedgelegenheid gecreëerd wordt. Het wordt aangeraden om te bouwen buiten het vogelbroedseizoen. Wanneer dit niet mogelijk is dan dienen de in paragraaf 5.1 genoemde mitigerende maatregelen in acht genomen te worden.

Vleermuizen

De bomensingels rondom het plangebied zijn mogelijk onderdeel van vliegrouteondersteuning. Daarnaast is het mogelijk dat er in de directe omgeving van het plangebied foeragerende vleermuizen aanwezig zijn ten tijde van de bouw. Om negatieve effecten te voorkomen dienen de in paragraaf 5.2 genoemde mitigerende maatregelen in acht worden genomen.

Vissen

De sloten in het plangebied vormen potentieel leefgebied voor de grote modderkruiper. Het opzettelijk doden van deze nationaal beschermde soort of het vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen is een overtreding van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming. Dit betekent dat het verstoren van de sloten rondom het plangebied, door deze bijvoorbeeld (gedeeltelijk) te dempen of door het tijdelijk inwerpen van vrijgekomen grond, in strijd is met de Wet natuurbescherming. Het aanleggen van de nieuwe gronddam kan alleen zonder ontheffing uitgevoerd worden als de, in paragraaf 5.3 genoemde, mitigerende maatregelen volledig in acht worden genomen.

5 Mitigerende maatregelen

In dit hoofdstuk worden de vervolgmaatregelen beschreven voor de soorten waarvan in hoofdstuk 4 is bepaald dat deze mogelijk een effect bemerken van de geplande ingreep. Deze vervolgmaatregel kan bestaan uit het uitvoeren van nader onderzoek om de aanwezigheid te bevestigen of uit te sluiten. Maar de vervolgmaatregel kan ook aangeven dat er een aanvraag voor een ontheffing op de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming benodigd is. Er kan ook een lijst met mitigerende maatregelen staan aangegeven, waarbij de ingreep uitgevoerd kan worden zonder een ontheffing. Indien de ingreep zonder enig nader onderzoek, mitigatie of ontheffingsaanvraag uitgevoerd kan worden, wordt dat in dit hoofdstuk vermeld.

Soortgroep	Soort(en)	Bescherming Aanwezig		Vervolgactie
Algemene broedvogels	Diverse soorten	VR	Mogelijk	Werken buiten broedseizoen of vogelwerende maatregelen nemen.
Vleermuizen	Diverse soorten	HR	Mogelijk	Werken met mitigerende maatregelen
Vissen	Grote modderkruiper	HR	Mogelijk	Werken met mitigerende maatregelen

Tabel 6.1. Soort(groep)en van de Wet natuurbescherming waarvoor een vervolgactie benodigd is.

5.1 Algemene broedvogels; mitigatie

Algemene broedvogels

Als er ten tijde van de beoogde start van de werkzaamheden vogels in, of binnen de verstoringszone van het plangebied broeden, kunnen de werkzaamheden ter plaatse geen doorgang vinden totdat de jongen zijn uitgevlogen. Voor de wet is er geen verschil tussen broedvogels gemaakt. Alle broedvogels zijn beschermd gedurende hun voortplantingsperiode. Het vogelbroedseizoen is indicatief van 15 maart tot en met 15 juli. Het is niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verstoren en verjagen van broedende vogels.

Indien binnen het broedseizoen gewerkt moet worden

- Broedgevallen binnen het plan- en verstoringsgebied van de werkzaamheden moeten voorkomen worden. Het ongeschikt maken kan preventief gedaan worden door ruim voor het vogelbroedseizoen het gebied te ontdoen van geschikte nestgelegenheden. Indien deze maatregel gestart wordt in of rond het broedseizoen, dient het plan- en verstoringsgebied eerst door een ter zake kundige ecooloog gecontroleerd te worden op aanwezigheid van broedvogels. Daarnaast dienen er vogelwerende maatregelen genomen te worden in de vorm van het plaatsen van vlaggen en/of fluitlinten;
- Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plan- of verstoringsgebied worden door de ter zake kundige ecooloog specifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt (een deel van) het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot alle nesten, vanuit eigen beweging van de vogels, niet meer in gebruik zijn.

5.2 Vleermuizen; mitigatie

De omgeving van de werkzaamheden kan in gebruik zijn als vliegroute, verblijfplaats en foerageergebied voor vleermuizen. Alle vleermuissoorten zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. Er moet tijdens de werkzaamheden rekening gehouden worden met het vermijden van extra lichtoverlast op potentiële verblijfplaatsen en vliegroutes. Indien er licht gevoerd wordt na zonsondergang en voor zonsopkomst zijn er mitigerende maatregelen van kracht.

Mitigerende maatregelen:

- Extra lichtoverlast tijdens de werkzaamheden moet worden voorkomen door het licht weg te draaien van de gebouwen, waterpartijen en –gangen, en bomen.
- Indien verlichting gevoerd moet worden dient er gekozen te worden voor amberkleurige verlichting.
- Er moet ook, bij de inrichting van de nieuwbouw, voorkomen worden dat de omliggende bomen in het licht gezet worden.
- Eventueel kan vleermuisonderzoek naar verblijfplaatsen en vliegroutes in de omgeving de aan- of afwezigheid van dezen aantonen.

5.3 Grote modderkruiper; mitigatie

Bij het aanleggen van de nieuwe gronddam kan er mogelijk een zeer klein gedeelte leefgebied van de grote modderkruiper aangetast worden. De locatie van de nieuwe gronddam wordt niet gezien als voortplantingsplaats, er zijn geen glooiende hellingen of verlande slootdelen aanwezig op deze locatie in de watergang. De werkwijze, om zonder verplichte ontheffing te mogen werken, is het afzetten van de nieuwe damlocatie (met bijvoorbeeld rijplaten, dan het water, vis, amfibieën, waterplanten en bagger(!) overscheppen naar het niet aan te tasten gedeelte, en dan een duiker en de gronddam te plaatsen. Als laatste kunnen de rijplaten verwijderd worden. Er mag niet aan watergangen worden gewerkt bij temperaturen onder het vriespunt.

6 Conclusie

C. Wijbenga Transport is voornemens om een bestemmingswijziging te verkrijgen; van buitengebied naar bedrijven. Na deze bestemmingswijziging is de opdrachtgever voornemens om een bedrijfswoning met loods te plaatsen op het perceel.

Op basis van bovenstaande QuickScan kan aangenomen worden dat er naast algemene broedvogels (tijdens het broedseizoen), vleermuizen in de omgeving en grote modderkruipers geen beschermde fauna of flora aanwezig is. In hoofdstuk 5 – Mitigerende maatregelen staan maatregelen waarmee tijdens de werkzaamheden rekening moet worden gehouden.

Opmerkingen

- De zorgplicht geldt altijd. Werkzaamheden dienen altijd uitgevoerd te worden op een manier waarop geen onnodige dieren sterven of verstoord worden.
- De geldigheid van dit onderzoek is enige jaren, waarbij wordt gedacht aan 3 jaar, tenzij er omstandigheden significant veranderen.

Gorredijk, januari 2020
JM ecologie

Geraadpleegde bronnen

- Nationale Database Flora- en Fauna (NDFF), geraadpleegd op 23 januari 2020;
- BIJ12, 2017. Kennisdocumenten;
- Netwerk Groene Bureaus (NGB) en Zoogdierverseniging 2017, Vleermuisprotocol 2017;
- Netwerk Groene Bureaus (NGB), 2017. Soortinventarisatieprotocollen Netwerk Groene Bureaus;
- RVO. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

www.vivarapro.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vlinderstichting.nl

www.vogelbescherming.nl